

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 10367 af 20/03/2008 (Gældende)

Ophævelse af Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelse om personlig skærmning

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, j. nr. 0766207

Ophævelse af Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelse om personlig skærmning

Sundhedsvæsenets Patientklagenævn ophæver den afgørelse, der er truffet af Det Psykiatriske Patientklagenævn <****> den 8. marts 2007 vedrørende beslutning om personlig skærmning af <****> fra den 18. februar 2007 på psykiatrisk afdeling, <****>, idet Sundhedsvæsenets Patientklagenævn finder, at der ikke var tale om personlig skærmning i henhold til psykiatriloven.

Hændelsesforløb

<****> har været indlagt mere end 50 gange fra 1979 under diagnosen bipolar affektiv sindslidelse. Mellem indlæggelserne blev hun fulgt ambulant eller hos egen læge. Der har været stabile perioder understøttet af medicinsk behandling, som hun dog ofte ikke passede under tilbagefald. Hun blev senest fulgt ambulant ved psykiatrisk afdeling <****>, hvorfra hun blev afsluttet til egen læge den 31. januar 2007 efter eget ønske.

Den 16. februar 2007 blev <****> tvangsindlagt på fareindikation af egen læge, idet hun havde forfølgelsesforestillinger, samt havde kontakten familiens læge og politi for at få hjælp. Hun havde selvmordsintentioner, var angst og agiteret.

Ved indlæggelsen var <****> manisk med talepres, usamlet, forpint, optaget af forestillinger om sagsanlæg, og hun mente sig i slægt med kongefamilien. Hun var uden sygdomserkendelse, og nægtede at tage medicin. Den 17. februar 2007 blev hun tvangstilbageholdt på behandlingsindikation, da hun anmodede om udskrivning. Hun var fortsat manisk med talepres, aggressiv og forpint, og hun ringede gentagne gange til politiet.

Den 18. februar 2007 kl. 13.30 blev <****> skærmet på sin stue med fast vagt. Hun var i løbet af dagen blevet tiltagende opkørt, nægtede at indtage medicin, var stridbar og konfronterende. Den 20. februar 2007 kl. 13.20 blev skærmningsniveauet reduceret.

Klagen

<****> klagede over beslutningen om personlig skærmning til Det Psykiatriske Patientklagenævn <****>.

Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelse

Det Psykiatriske Patientklagenævn <****> godkendte ved afgørelse af 8. marts 2007 beslutningen om personlig skærmning af <****>.

Afgørelse af anken

Sundhedsvæsenets Patientklagenævn ophæver afgørelsen af 8. marts 2007 fra Det Psykiatriske Patientklagenævn <****> om personlig skærmning af <****> på psykiatrisk afdeling, <****>.

Begrundelse

Sundhedsvæsenets Patientklagenævn kan oplyse, at det fremgår af psykiatrilovens § 18c, at der ved personlig skærmning forstås foranstaltninger, hvor et eller flere personalemedlemmer konstant befinder sig i umiddelbar nærhed af patienten. Personlig skærmning, som patienten ikke samtykker til, må kun benyttes, i det omfang det er nødvendigt for at afværge, at en patient begår selvmord eller på anden vis udsætter sit eller andres helbred for betydelig skade eller forfølger eller på anden lignende måde groft forulemper medpatienter eller andre.

Sundhedsvæsenets Patientklagenævn kan videre oplyse, at udtrykket, ”umiddelbar nærhed” i Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 1499 af 14. december 2006 defineres som, at patienten til

stadighed er under opsyn, herunder ved badning og toiletbesøg, og at der dermed er mulighed for hurtig indgriben fra personalets side.

Sundhedsvæsenets Patientklagenævn skal bemærke, at det fremgår af lovforslaget om ændring af lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien af 9. november 2005, at personlig skærmning som juridisk begreb ikke nødvendigvis har samme indhold, som når begrebet benyttes i andre sundhedsfaglige sammenhænge.

Det fremgår af journalen, at <****> den 18. februar 2007 var blevet tiltagende opkørt og perseverende omkring de samme ting, og det havde ikke været muligt at berolige eller korrigere hende. Hun blev tilbudt tablet Zyprexa 10 mg og fik forklaret, at hun uden medicin kunne blive tiltagende psykotisk præget med manisk ukorrigerbar adfærd i et omfang, der ville nødvendiggøre tvangsmedicinering eller andre tvangsforanstaltninger. Hun kunne dog ikke overtales til at indtage antipsykotisk medicin, hvorfor det blev besluttet at skærme hende på stuen med fast vagt.

Det fremgår videre af journalen, at <****> under skærmningen var urolig, omkringvandrende og ikke respekterede, at hun skulle forblive på sin stue. Hun var fortsat manisk med psykotiske symptomer, ukorrigerbar og devaluerende. Videre var hun perseverende omkring ting, der var sket mange år tidligere, på en måde, der blev vurderet som værende på paranoidt grundlag, hvorfor det blev besluttet at fortsætte skærmning 3. Hun kunne dog prøve at være ude i miljøet i op til en halv time ad gangen.

Det fremgår af overlægens erklæring af 25. juli 2007, at patienten ved skærmning grad 3 er tilknyttet et personalemedlem, som ikke har andre opgaver. Imidlertid kan patienten godt opholde sig bag en lukket dør, ligesom bad, toiletbesøg og lignende foregår bag lukkede døre, dvs. at patienten har privatliv.

Det er herefter Sundhedsvæsenets Patientklagenævns opfattelse, at der ikke i foreliggende tilfælde har været tale om personlig skærmning, som kan henføres under psykiatrilovens § 18c.

Det fremgår af psykiatrilovens § 35, at Det Psykiatriske Patientklagenævn kan behandle klager over tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsbehandling, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt, beskyttelsesfiksering, anvendelse af personlige alarm- og pejlesystemer og særlige dørlåse, personlig skærmning, der uafbrudt varer mere end 24 timer, aflåsning af døre i afdelingen samt aflåsning af patientstuen.

En klage over, at patienten er tilknyttet en fast vagt og til tider er skærmet på stuen for at sikre, at de øvrige patienter ikke generes af den pågældende patient, kan påklages til regionen, idet disse foranstaltninger må betragtes som havende det formål at bibeholde ro og orden på afdelingen, hvorfor de er anstaltsmæssige.

Sundhedsvæsenets Patientklagenævn finder samlet set herefter, at skærmningen af <****> ikke er omfattet af psykiatrilovens bestemmelser om personlig skærmning, og ophæver derfor den afgørelse, der er truffet af Det Psykiatriske Patientklagenævn <****> den 8. marts 2007 vedrørende personlig skærmning af <****>.